

DĚTSKÁ SKUPINA VELTRUBY

ADAPTAČNÍ PROGRAM K NÁSTUPU DO DS

platný od 1. 9. 2026

Poskytovatel: Mateřská škola Veltruby

Adresa: Lesní 400, Veltruby 280 02

Kapacita třídy: 24 dětí

Věkové složení: děti od 1,5 roku do zahájení povinné školní docházky

ÚVOD

Nástup dítěte do dětské skupiny je významnou změnou v životě dítěte i jeho rodiny. Dítě se dostává do nového prostředí, setkává se s novými lidmi a postupně si zvyká na nový denní režim.

Cílem adaptačního programu Dětské skupiny Veltruby je usnadnit dítěti přechod z domácího prostředí do dětské skupiny a vytvořit podmínky pro jeho postupné a bezpečné začlenění do kolektivu.

Adaptace probíhá individuálně a její délka se přizpůsobuje potřebám, věku, povaze a dosavadním zkušenostem každého dítěte.

Dítě není do adaptace nuceno nepřiměřeným způsobem. Pečující osoby respektují jeho emoce a poskytují mu dostatek času, podpory a pocitu bezpečí.

CÍLE ADAPTAČNÍHO PROGRAMU

Hlavním cílem je, aby si dítě postupně vytvořilo důvěru k prostředí dětské skupiny, pečujícím osobám a ostatním dětem.

Dílčí cíle:

- vytvořit u dítěte pocit bezpečí,
- usnadnit odloučení od rodičů,
- navázat vztah mezi dítětem a pečujícími osobami,
- seznámit dítě s prostředím dětské skupiny,
- seznámit dítě s denním režimem,
- umožnit dítěti postupně poznávat ostatní děti,
- podporovat samostatnost,
- respektovat individuální tempo dítěte,
- pomoci dítěti zvládat nové situace,
- vytvořit pozitivní vztah k dětské skupině.

ZÁSADY ADAPTACE

Při adaptaci dítěte jsou dodržovány tyto zásady:

Individuální přístup

Každé dítě reaguje na nástup do dětské skupiny jinak. Některé děti si zvyknou během několika dní, jiné potřebují delší čas.

Postupnost

Délka pobytu se postupně prodlužuje podle toho, jak dítě adaptaci zvládá.

Respekt k emocím dítěte

Pláč, nejistota, strach nebo potřeba blízkosti rodiče jsou přirozenou reakcí na změnu prostředí. Dítěti je poskytována podpora a klid.

Důvěra

Pečující osoby se snaží vytvořit s dítětem bezpečný vztah a být pro něj jistým bodem v novém prostředí.

Spolupráce s rodiči

Rodiče jsou důležitou součástí adaptačního procesu. Je důležitá vzájemná komunikace a důvěra mezi rodiči a dětskou skupinou.

PŘED NÁSTUPEM DÍTĚTE

Před nástupem dítěte mají rodiče možnost seznámit se s prostředím dětské skupiny a s pečujícími osobami.

Rodičům jsou předány základní informace o:

- denním režimu,
- průběhu adaptace,
- stravování,
- odpočinku,
- potřebách dítěte,
- osobních věcech dítěte,
- způsobu předávání a vyzvedávání dítěte.

Rodiče mají možnost sdělit informace o dítěti, které mohou pomoci při jeho adaptaci.

Jedná se například o:

- oblíbené hračky,
- oblíbené činnosti,
- způsob uklidnění dítěte,
- stravovací návyky,
- režim spánku,
- informace o tom, co dítěti pomáhá při odloučení od rodiče.

PRVNÍ DEN

První den je pro dítě i rodiče významný.

Doporučuje se:

- přijít v klidu a bez spěchu,
- dítěti krátce vysvětlit, kam jde,
- dítě pozitivně motivovat,
- rozloučení zbytečně neprodlužovat,
- dodržet domluvený způsob předání.

Dítě může být první den v dětské skupině pouze krátkou dobu.

Pečující osoba dítě přivítá, představí mu prostředí a nabídne mu činnost, která odpovídá jeho zájmu.

Dítě může mít u sebe oblíbenou hračku nebo jiný předmět z domova, pokud to pomáhá jeho pocitu bezpečí.

POSTUPNÉ PRODLUŽOVÁNÍ POBYTU

Délka pobytu se přizpůsobuje individuálním potřebám dítěte.

Orientační postup může být:

1. den

Pobyt přibližně 1–2 hodiny.

Cílem je seznámit dítě s prostředím a pečujícími osobami.

2. den

Pobyt přibližně 2–3 hodiny.

Dítě se může zapojit do hry a běžného programu.

3. den

Dopolední pobyt.

Dítě se účastní dopoledního programu a pobytu venku.

4. den

Dopolední pobyt s obědem.

Dítě se seznamuje také s režimem stolování.

5. den

Delší pobyt podle aktuálního stavu dítěte.

Pokud dítě adaptaci zvládá dobře, může být pobyt postupně prodloužen.

Tento harmonogram je pouze orientační. U každého dítěte může být průběh adaptace odlišný.

ÚLOHA RODIČŮ

Rodiče mohou průběh adaptace výrazně ovlivnit svým přístupem.

Doporučuje se:

- mluvit o dětské skupině pozitivně,
- dítě předem seznámit s tím, co ho čeká,
- zachovat klid při předávání,
- dodržet slibovaný čas vyzvednutí,
- dítěti říct, kdy si pro něj rodič přijde,
- nepoužívat výhrůžky ani strašení,
- respektovat doporučení pečujících osob,
- sdělovat důležité informace o dítěti.

Při loučení je vhodné být krátký a srozumitelný.

Například:

„Teď půjdeš za dětmi a paní pečující. Já půjdu do práce a po obědě si pro tebe přijdu.“

ÚLOHA PEČUJÍCÍCH OSOB

Pečující osoby během adaptace:

- dítě citlivě přijímají,
- pomáhají mu orientovat se v novém prostředí,
- nabízejí mu bezpečné a známé činnosti,
- respektují jeho individuální potřeby,
- pomáhají dítěti navazovat vztahy s ostatními dětmi,
- podporují jeho samostatnost,
- poskytují dítěti emoční podporu,
- sledují jeho reakce a chování,
- průběžně komunikují s rodiči.

Pečující osoba se snaží být pro dítě bezpečným bodem, ke kterému se může v průběhu dne vracet.

PLÁČ A NEGATIVNÍ REAKCE DÍTĚTE

Pláč při odloučení od rodiče je běžnou reakcí a nemusí znamenat, že dítě adaptaci nezvládá.

Pečující osoba dítě uklidňuje, nabídne mu kontakt, hračku nebo činnost a snaží se odvést jeho pozornost přirozeným způsobem.

Pokud dítě dlouhodobě nebo výrazně odmítá pobyt v dětské skupině, je situace konzultována s rodiči a může být upraven adaptační postup.

Není vhodné dítě za pláč trestat, zesměšňovat nebo mu vyčítat jeho emoce.

OBLÍBENÝ PŘEDMĚT Z DOMOVA

Dítě si může v adaptačním období přinést oblíbenou hračku nebo jiný bezpečný předmět z domova, který mu poskytuje pocit jistoty.

Jedná se například o:

- plyšovou hračku,
- malou dečku,
- látkovou plenku,
- oblíbený předmět spojený se spánkem.

Postupně může dítě zjistit, že se v dětské skupině cítí bezpečně i bez tohoto předmětu.

STRAVOVÁNÍ BĚHEM ADAPTACE

Stravování může být pro některé děti v prvních dnech náročné.

Dítě není do jídla nuceno.

Pečující osoby dítě podporují a postupně ho seznamují s režimem stolování.

Rodiče informují dětskou skupinu o stravovacích návycích dítěte, případných alergiích a dalších důležitých skutečnostech.

ODPOČINEK A SPÁNEK

Odpočinek a spánek mohou být v průběhu adaptace pro dítě náročnější.

Dítě je postupně seznamováno s místem určeným k odpočinku.

Pokud dítě první dny nepotřebuje spát, může být podle možností dětské skupiny nabídnuta klidová činnost.

Délka pobytu se může postupně prodlužovat tak, aby dítě získalo jistotu také při odpočinku mimo domov.

KOMUNIKACE S RODIČI

Během adaptačního období je důležitá pravidelná komunikace s rodiči.

Pečující osoby rodiče informují zejména o:

- průběhu dne,
- náladě dítěte,
- zapojení do činností,
- stravování,
- odpočinku,
- kontaktu s ostatními dětmi,
- případných obtížích.

Rodiče mohou kdykoliv sdělit své obavy, otázky nebo podněty týkající se adaptace dítěte.

INDIVIDUÁLNÍ ADAPTAČNÍ PLÁN

Pokud dítě potřebuje delší nebo specificky nastavenou adaptaci, může být po dohodě s rodiči vytvořen individuální adaptační postup.

Ten může zohledňovat například:

- věk dítěte,
- předchozí zkušenosti s kolektivem,
- délku pobytu mimo rodiče,
- potřebu spánku,
- způsob uklidnění,
- zdravotní nebo jiné individuální potřeby dítěte.

Individuální postup může být kdykoliv upraven podle aktuálního vývoje adaptace.

VYHODNOCENÍ ADAPTACE

Po určité době je průběh adaptace vyhodnocen pečujícími osobami.

Sleduje se zejména:

- zda se dítě cítí v prostředí bezpečně,
- zda navazuje vztah s pečujícími osobami,
- zda se zapojuje do her,
- zda navazuje kontakt s ostatními dětmi,
- zda zvládá odloučení od rodiče,
- zda zvládá běžný denní režim,
- zda postupně získává větší samostatnost.

Na základě vyhodnocení může být adaptační postup upraven.

ZÁVĚR

Cílem adaptačního programu Dětské skupiny Veltruby je vytvořit podmínky pro klidný, citlivý a individuální nástup každého dítěte.

Adaptace není soutěž ani zkouška. Každé dítě potřebuje jiný čas, aby si zvyklo na nové prostředí, nové osoby a odloučení od rodičů.

Dětská skupina Veltruby bude dětem během adaptačního období poskytovat bezpečí, podporu, pochopení a dostatek času k postupnému začlenění do kolektivu.

Úspěšná adaptace je založena především na spolupráci dítěte, rodičů a pečujících osob.

Vypracoval/a: _____

Datum: _____

Podpis: _____

Schválil/a: _____

Datum schválení: _____

Podpis: _____